

Kronika

SALUS
REI PUBLICAE
SUPREMA
LEX ESTO

ROK I

København wrzesień 1971

NR 8

MORSKIE ZŁOTE GODY

20. września minęło 50 lat, gdy ówczesny następca tronu a obecny Król Fryderyk IX. został przyjęty w poczet słuchaczy szkoły kadetów przy Gærnersgade i zarejestrowany pod numerem 1455 przechodząc kolejne stopnie wtajemniczenia w służbie marynarki wojennej.

W lecie 1927 r. obejmuje dowództwo torpedowca "Søhunden" a następnie pełni służbę na różnych okrętach awansując kolejno w latach: 1929, 1935, 1937, do stopnia komandora w 1939 i kontradmirała w 1945.

Po wstąpieniu na tron 20.4.1947 jako zwierzchnik Sił Zbrojnych

zostaje admirałem. W nowszej historii Królestwa Danii obecny Król jest pierwszym, który wstąpił do marynarki wojennej i przejął tradycję królów duńskich odbywania służby wojskowej w siłach lądowych.

Ten niecodzienny jubileusz Król obchodził wśród załóg okrętów: stawiacza min "Møen" na którym powiewał proporzec admirałski oraz okrętu patrolowego "Daphne" i "Drygaden".

KTO WYGRAŁ WYBORY W DANII?

Spokojni zazwyczaj Duńczycy tym razem szli w 86,3% do wyborów jak kibice sportowi na wielkiej wagi mecz piłkarski.

Problemów w ciągu lat narosło wiele: utrwalony podział świata linią ideologiczną, perspektywy wejścia do wspólnoty europejskiej, brak postępów w integracji państw skandynawskich, konieczność dalszego unowocześniania technologicznego gospodarki kraju, budownictwo mieszkaniowe, system oświaty i wychowania młodzieży oraz inne, spowodowało szczególne zainteresowanie społeczeństwa wyborami w 1971 roku. Charakterystycznym było, że na okres kampanii wyborczej główne partie polityczne zawiesiły między sobą dyskusję na temat przystąpienia do EWG oraz wielokrotnie powoływały się na uchodźców z krajów bloku wschodniego wobec hałaśliwych, demagogicznych wy-

stąpienie komunistów, na których ostatecznie głosowało 1,2% to jest 39344 wyborców.

W dyskusjach na tematy ustrojowe, demokracji podkreślano wyjątkową brutalność ustroju totalitarnego państw wschodnio-europejskich przy pominając tragiczne fakty: Węgry i Polskę 1956, Polskę i Czechosłowację 1968 i związane z tym przyjęcie uchodźców z tych krajów. Wobec antysyjonistycznej nagonki w Polsce przyjęto ca 3000 uchodźców z Polski.

Komuniści wobec faktów nie byli w stanie zaprzeczyć.

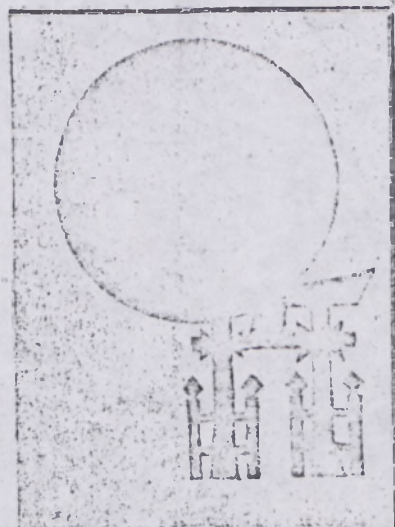
Kto więc zwyciężył w wyborach do parlamentu, dotychczasowa koalicja rządowa czy socjaldemokraci? Zwycięstwo odniósł jeszcze raz zdrowy chłopski rozsądek społeczeństwa mającego wysoko rozwinięte poczucie demokracji i wolności.

C E S A R Z H I R O H I T O

Flagi narodowe Danii i Japonii, tłum ludzi w tym duża kolonia japońska, jupitery widoczne z daleka, kilka kamer TV dla programu kolorowego i dziesiątki fotoreporterów, w tym z samej Japonii ca stu.

Przed pawilonem ustawionym na płycie lotniska - premier, minister spraw zagranicznych i min. finansów oczekują parę królewską. Nadjeżdża czarna limuzyna z insygniami królewskimi. Tak jest: Fryderyk IX. i Królowa Ingrid.

W chwilę po tym o godz. 18.20 ląduje samolot japońskich linii lotniczych/JAL/udekorowany flagami obu państw i kołuje na miejsce powitania. Samolot przystanął. Para królewska zbliżyła się do samolotu. Pierwszy po stopniach wchodzi na pokład samolotu ambasador Japonii w Danii a za chwilę ukazuje się Cesarz Hirohito. Przed chwilą jakiś młody Japończyk w odległości kilku metrów wykonuje ruch do rytualnego cięcia - policja udaremnia ten zamiar a fotoreporterzy robią zdjęcie niedoszedłemu samobójcy. Cesarz schodzi w dół stopni i za trzymuje się na ostatnim witany przez Króla Danii. Za cesarzem, Cesarzowa Nagako, członkowie dworu. Po krótkim powitaniu goście i gospodarze przechodzą ca 100 m, gdzie Król przedstawia przybyłych na powitanie członków rządu i parlamentu.

W kilka minut później rusza samochód eskorty a za nim limuzyna z parą cesarską. W tym momencie jeden z 30 osobowej grupy członków ultralewicowej organizacji japońskich studentów przybyłych specjalnie tutaj zamierza atakować wóz cesarski. Zamiar zostaje udaremniiony przez służbę bezpieczeństwa.

Rozdawane ulotki przez Japończyków wzywają do bojkotu cesarza jako przedstawiciela militarystów i imperialistów japońskich, do poparcia wojny w Indochinach i przeciw USA ale to nie ma posłu-

chu wśród witających.

Cesarz Hirohito jest pierwszym, który zerwał z tradycją sięgającą tysięcy lat/2631 lat/ i opuścił granice swego państwa.

Na lotnisku przychodzi chwila zadumy. Na długo przed pierwszą wojną światową Józef Piłsudski szukał pomocy w Japonii dla przyszłej Polski. Powstanie Polski Niepodległej, jej polityka wschodnia i znowu okrutna druga wojna światowa dla wielu narodów i tragiczna dla Polski...

Cesarz Japonii już nie boski i ja na jego powitaniu świadkiem dwóch skrajnych w swej genezie wypadków. Tak, na lotnisku Kastrup spotkały się epoki a my jesteśmy świadkami rodzącego się XXI. wieku!

ZE SWIATA

☐ "Czerwona Gwiazda" organ MON ZSRR zaatakował gen. J. Skiver Jensen z Danii w związku z odbywanymi manewrami duńskich i zach. niemieckich wojsk na terenie Sleswig-Holstynu.

☐ Wschodnio niemiecki okręt ostrzeżał duński statek kablowy, który zakładał nowy kabel telekomunikacyjny między Bornholmem a Polską.

☐ W związku ze zgonem Chruszczowa prasa duńska w czasie od 12.-14.09 poświęciła dużo miejsca b. przywódcy Rosji.

☐ W TV szwedzkiej odżył jeszcze raz

c.d. na str.3

duch Hitlera w związku z nadaną w dniu 15.09. audycją o jego malarstwie.

- Na kongresie historii medycyny w Lund, doc. David Ingvar zaprzeczył jakoby Lenin był syfilitykiem.
- Wyjazd kard. Mindszenty z Budapesztu do Rzymu był pretekstem do szerokiego omówienia sytuacji kościoła katolickiego w państwach Europy środkowo-wschodniej w prasie duńskiej,
- Wydobyte hitlerowskiego okrętu podwodnego "U-955" zatopionego w czasie ostatniej wojny u wybrzeży Norwegii a który ma być ustawiony jako pomnik ku czci poległym marynarzom niemieckim, było jeszcze jednym przypomnieniem dla świata.
- W programie III. radia duńskiego nadano w dniu 16.09. audycję muzyczną poświęconą twórcy skautingu R. Baden Powell.
- W St. Magleby uroczyste obchodzono 450. rocznicę przybycia 200 holenderskich chłopów do Danii.

ARTYSCY POLSCY W DANII

Billetsalget til Anja Siljas gæstespil næste torsdag i Salome på Det kgl. Teater åbner i dag. Jerzy Semkow skal denne aften dirigere kapellet.

TORS DAG d. 23. kl. 20—21.55. Forhøjede billetpriser. Opera: Salome. Anja Silja, Inger Paustian, Niels Møller, Ib Hansen. Dir.: Jerzy Semkow.

ONSDAG den 6. kl. 20—22.45. Skuespilpremiere: Yvonne. Skuespil i 4 akter af Witold Gombrowicz. Bearbejdelse: Erling Schroeder efter oversættelse af Peer Hultberg. Scenografi: Jean Voigt. Iscenesættelse: Erling Schroeder. Lone Hertz, Birgitte Price, Axel Strøbye, Niels Hinrichsen, Olaf Using, Erik Paaske.

W repertuarze Teatru Królewskiego na okres 19.-28.09. umieszczono 15.09. w Berlingske Tidende na zwisko Jerzego Semko

wa, który kilka razy dyrygował orkiestrą w przedstawieniu opery R. Straussa - Salome.

Na sezon 1971/72 przygotował Teatr Królewski dwie duńskie premiery: Witolda Gombrowicza "Iwo

na księżniczka Burgunda" i Vaclava Jarosa "Palach", które omówiła Berlingske Tidende z dnia 3.06.71. Obecnie w repertuarze ogłoszonym 29.09. na okres od 3.-13.10. podano wystawienie sztuki Gombrowicza.

Państwowy Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" w dniu 29. września przybył na pokładzie m/s Mazowsze do Kopenhagi i zacamował przy Langelinie Kaj.

Zespół poprzedzony dość intensywną reklamą dał trzy przedstawienia w dniach: 30.09., 1. i 2.10. W czasie od 21.09. do końca występów ukazywały się ogłoszenia w prasie stołecznej a Berlingske Tidende zamieściła dwa przychylne artykuły dnia 20. i 30. bm. Zespół zaprezentował się korzystnie. Kostiumy - stroje ludowe niepowtarzalnie piękne, chór i balet wypadły dobrze choć nie brak było potknięć. Najbardziej jak się wydaje przemówiły do widza duńskiego: Suita krakowska, Helo, helo oraz Ostatni mazur - baletowo-chóralny obraz polskich pieśni patriotyczno-wojskowych dotychczas wysmiewanych i zakazanych w kraju.

Polske dansere til Danmark

FALKONER TEATRET

PREMIERE

torisdag d. 20. sept. kl. 20

samt den 1. og 2. oktober Det transnationale politiske musik-, sang- og danseteater

ŚLĄSK

Kun 9 dage Billetter 15-85 kr. fra i morgen kl. 11

FALKONER TEATRET

Falkoner 130

DIR.: FA 2221, CIV. FA 2225-2221

Z ŻYCIA ORGANIZACJI

§ W dniu 11. września Klub Dyskusyjny "Kultury" poświęcił wieczór artykułowi Leszka Kołakowskiego "Tezy o nadziei i beznadziejności" zamieszczony w numerze 6/285 z czerwca 1971 miesięcznika Kultura

§ W Kopenhadze ukazał się pierwszy numer czasopisma pod tytułem "Kronika - pismo Związku Żydów Polskich".

Pismo wydano w objętości 34 stron tekstu polskiego i 12 stron w j. hebrajskim, jako numer okazowy bezpłatnie. Przewiduje się cenę 3.-m.in. do Treblinki. Dkr. za egzemplarz miesięcznie. Redakcja nie ujawnia swych nazwisk

§ W dniu 28.09. odbyło się zebranie grupy roboczej zmierzającej do zorganizowania Polskiego Ośrodka Kulturalno-Społecznego w Danii.

+++++

§ Polska Misja Katolicka wznowiła od nowego roku szkolnego naukę religii dla dzieci i młodzieży nie objętej nauką religii.

PRASA DUNSKA DONOSI...

Berlingske Tidende

4.09. W związku z rozpisaniem konkursu na nowy emblemat dla duńskich kolei państwowych pokazano emblematy z 10 państw m.in. Polski

5.09. w kronice z przed 50 lat za notowano pod datą 31.08. zebranie się Ligi Narodów w Genewie celem zajęcia stanowiska w sprawie Górnego Śląska.

8.09. Ansvarlige for mord/Odpowiedzialni za morderstwo/donosi, że po blisko siedmiu latach dochodzeń stanęło przed sądem 7 hitlerowców odpowiedzialnych za morderstwa popełnione na dziesiątkach tysięcy Żydów w Polsce.

12.09. artykuł "314 børn fra 29 lande i københavnske skoler"/314 dzieci z 29 państw w szkołach kopenhaskich/ donosi donosi o problemach związanych z nauczaniem dla obcokrajowców. Większość dzieci stanowią Jugosławianie i Polacy.

12.09. Dansker uddannet paa film-skole i Polen. Gik lige op paa TV og fik et job/Duńczyk wykształcony w szkole filmowej w Polsce otrzymał nareszcie pracę w telewizji/, to artykuł ERNØ. o reżyserze Preben Østerfeldt i jego karierze zawodowej.

28.09. notatka SS-major skjulte sig som cafe-vaert/Major SS ukrył się jako właściciel kawiarni/podaje, że został aresztowany Heinz Lerch/57/b. szef sztabu w tzw. operacji Reinharda odpowiedzialnej za dostarczenie 1,8 mil. ludzi dla trzech obozów śmierci w Polsce do Treblinki.

29.09. karykatura na aktualny temat polityczny przedstawiająca dużą postać Breżniewa mającego w kieszeniach marynarki obok innych kukłę Gierka z napisem Polska, po klepującego po ramieniu szczupłą postać przedstawiającą Jugosłowianina.

Biuro Baltic and International Maritime Conference w Kopenhadze donosi m.in. że eksport węgla z Polski wzrósł z 7,4 mil. ton w 1964 do 16,2 mil. ton w 1970 r.

30.09. Port w Kopenhadze podaje, że przy nabrzeżu Langelinie zamurował m/s Mazowsze z turystami z Gdyni do Oslo. W rzeczywistości statek przywiózł zespół Pieśni i Tańca "Śląsk".

POLITIKEN

30.08.-7.09. podaje w notatce Haervaerk paa polsk/Haervaerk-dzieło klasyka T. Kirstensen po polsku/ podaje się, że Maria Bero, która była przed półrokiem na stypendium min. kultury w Danii myśli o przełożeniu na j. polski dzieła innych pisarzy duńskich.

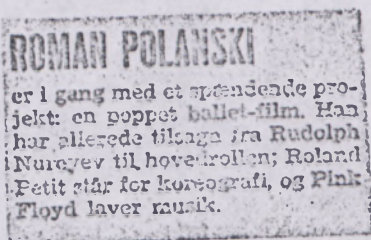

For Ugen 17/9-23/9 1971

W nr 38 omawia polski film seryjny dla dzieci jaki jest wyświetlany przez duńską TV, stwierdzając że siedmiodcinkowy film "1:0 do połowy" jest jednym z nielicznych produkcji wschodniej.

c.d. na str.5

c.d.ze str.4
W jednym z nr donosi o projektowanym filmie Polański ego:pop-balet W roli głównej ma wystąpić Nureyev.

WIADOMOSCI PARAFII SW.ANNY
w nr 8/9/St.Annee Kirke katolsk sogneblad/w kalendarzu liturgicznym pominięto msze św. w języku polskim: 8.08. i 12.09.

W PROGRAMACH RADIA I TELEWIZJI
RADIO

PROGRAM I

15.35 Dramatisk Forum. Redigeret af Lone Bastholm og Heino Byrgesen. Et spejlbillede af Anouilh. Allan Fridericia om Aarhus Teaters Jean Anouilh-forestilling »Kære Antoine«. - »Musker vi ham?«. Bettina Heltberg omtaler Alan Burnes og Charles Marowitz' »Palacha«, der går på Aarhus Teaters Studioscene. - Ghelderode på Boldhusteatret. Thomas Bredsdorff om »Rød magik«. - Orientering om Grotowskis gæstespil. (Genudsendelse fra 9/0).

20.35 Mozart - Salleri. (Optagelse fra »Overgaard« v. Randers). W. A. Mozart: Af musikken til balletpantomimen »Les petits riens«. (Ouverture. - Pantomime. - Gavotte). - Koncert for klaver og orkester, C-dur, KV 413. Solist: Hallina Siedzieniewska. - Antonio Salleri: Sinfonia, D-dur. »Veneziana«. Randers Byorkester. Dirigent: Lavard Friisholm.

W programie informacyjnym omówiono gościnne występy teatru Grotowskiego w Danii/9i10/

Transmisja koncertu 28. i 30.09. z Siedzieniewska/NRF/.

PROGRAM II

20.10 Radioteatret. Vielsen. Et skuespil af Witold Gombrowicz, oversat af Peer Hultberg. Instruktion: Carlo M. Pedersen. Personerne: Henrik ..... Erik Mørk
Wladimir ..... Peter Steen
Faderen ..... Erik Pio
Moderen ..... Karin Nellerose
Den fulde ..... Erik Paaske
Manka ..... Lone Lindorff
Endvidere medvirkende: Jørgen Beck, Ingolf David, Inger Gieserup, Aase Hansen, Mogens Hermansen, Rigmor Hvidtfeldt, Ole Lehoy, Hans-Henrik Krause, John Larsen, Gyrd Lofqvist, Ernst Meyer, Walt Rosenborg, Hans Rost, P. Falner Rusk og Alice Steen Hansen. (Sendes igen søndag 5/9 15.35 II).

21.55 »Trin«. En montage om Jerzy Koslinskis roman, tilrettelagt af Knud Holten.

21.45 EM i skak. Europaholdturneringen i skak i Århus (3). Den tidligere danmarksmester i skak, Eigil Pedersen, gennemsiger et parti fra turneringen. Palle Arleth. (Lytterno bedes have blynd og brikker parat).

22.30 Radioavis.

Sztuka Gombrowicza »Slub« nadana 3. i 5. W dniach 16. i 30.09. podano komplet 09. przez zna wyników w rozgrywkach pucharu UEFA komity duński turnieju mistrzów i pucharu zwycięzców pucharu odbywających się z udziałem drużyn polskich i tak: Zagłębie Sosnowiec-Union/CSR/ 1:0 i rewanżowy mecz 3:2, Olympique/Francja/-Górnik/Zabrze/ 2:1 i rewanż 1:1, Zagłębie - Aatvidaberg/Szwecja/4:3 i rewanżowy mecz 1:1 z dogrywką 5:1 Legia Warszawa-Lugano/Szwajcaria/ 0:0 i dogrywka 3:1.

8.09. ilustracja powieści Koslinskiego »Stopień«

10.09. trans. z Druż. Mistrz Europy w Szachach gr. 4-Polska - I.m.

17.15-18.00 (F) Teleklub
Første halvleg 0-1
Fodbolden.
Polsk fodboldserie i 7 afsnit. Handlingen foregår i Warszawa, hvor en flok drenge kommer ud for en række spændende oplevelser.

2.09.
Piłka nożna

17.15-18.00 (F) Teleklub
Første halvleg 0-1.
Hjælpe og Paragon!
Polsk serie i 7 afsnit. Handlingen foregår i Warszawa, hvor en flok drenge kommer ud for en række spændende oplevelser.

9.09.
Paragon na pomoc!

17.15-18.00 (F) Teleklub
Første halvleg 0-1. I pengesød. Polsk fodboldserie i 7 afsnit. Handlingen foregår i Warszawa, hvor en flok drenge kommer ud for en række spændende oplevelser. I studiet: Jesper Klein.

16.09.
Kłopoty pieniężne

17.15-18.00 Teleklub
Første halvleg 0-1.
Paragon stikker af.
Polsk fodboldserie i 7 afsnit. Handlingen foregår i Warszawa, hvor en flok drenge kommer ud for en række spændende oplevelser. I studiet: Jesper Klein.

23.09.
Ucieczka Paragona

17.15-18.00 Teleklub.
Første halvleg 0-1
Detektiven Paragon.
Polsk fodboldserie i 7. afsnit. Handlingen foregår i Warszawa, hvor en flok drenge kommer ud for en række spændende oplevelser.

30.09.
Paragon jako detektyw

20.30 Nürnberg-procesen
Rekonstruktion af retssagen i Nürnberg 1945-46 mod det nazistiske Tysklands topledere. Manuskript og instruktion: Jerzy Antczak.

W programie skandynawskim, TV szwedzka nadała w dniu 30.09. film polski wg scenariusza i w reżyserii Jerzego Antczaka »Proces Norymberski« z udziałem najwybitniejszych artystów i publicystów/m.in.S. Szmaglewska, A. Łapicki, K. Małcużyński/

SPORT W BERLINGSKE TIDENDE

PIŁKA NOŻNA

W dniach 16. i 30.09. podano komplet 09. przez zna wyników w rozgrywkach pucharu UEFA komity duński turnieju mistrzów i pucharu zwycięzców pucharu odbywających się z udziałem drużyn polskich i tak: Zagłębie Sosnowiec-Union/CSR/ 1:0 i rewanżowy mecz 3:2, Olympique/Francja/-Górnik/Zabrze/ 2:1 i rewanż 1:1, Zagłębie - Aatvidaberg/Szwecja/4:3 i rewanżowy mecz 1:1 z dogrywką 5:1 Legia Warszawa-Lugano/Szwajcaria/ 0:0 i dogrywka 3:1.

LEKKA ATLETYKA

13.09. odnotowano zwycięstwo Polski nad Finlandią w meczu międzypaństwowym 236:194 przy czym startowaliśmy po trzech zawodników w konkurencjach z każdej drużyny.

PROGRAM TV

Duńska TV rozpoczęła z dniem 2.09. wyświetlanie polskiego serialu dla młodzieży »Do połowy 1:0«, po przedzone omówieniem w prasie.

Na turnieju zapaśniczym o puchar Helsingør Polacy wygrali swoje walki w 8 kategoriach. W turnieju oprócz Polski wzięły udział drużyny z Danii, Norwegii i Szwecji.

SIATKOWKA

24.09. W ramach rozgrywek o Mistrzostwo Europy w Anconie odbył się mecz Polska-Dania zakończony wynikiem 3:0/15:2, 15:3 i 15:5/.

27.09. W notatce stwierdza się, że rozgrywki finałowe ME są wewnętrzną sprawą państw wschodnich: Zw. Sowieckiego, Czechosłowacji, Polski i Niemiec Wschodnich oraz Rumunii i Węgier, które to drużyny startują w finale.

PIŁKA REZNA

14.09. Podano program turniejów przedolimpijskich, w którym uwidoczono udział polskiej drużyny męskiej w Danii/29.09.-2.10./ i Niemczech Wsch./14. - 19.12.br/

28. i 30.09. W notatkach z Turnieju Bałtyckiego odbywającego się w Rødby omówiono mecz między Polską a Niemcami Wsch., którzy odnieśli zwycięstwo w stosunku 20:12/10:9/. Najlepszym z Polaków był zdobywca 9 bramek - Dybol.

KOSZYKOWKA

16.09. W ramach ME w Essen spotkały się drużyny NRF i Polski, która przegrała 94:73 i zajęła II.m. w swej grupie. W rundzie finałowej spotka się z Jugosławią. /Polska ten ostatni mecz przegrała i zajęła ostatecznie 4.miejsce w Europie/.

KOLARSTWO

25. i 28.09. odnotowano m.in. wyniki wyścigu kolarskiego dookoła Bułgarii z udziałem drużyny polskiej. Na 6. etapie dł. 112 km. Zygmunt Hałas był drugi a drużyna polska prowadzi po 6. etapach.

ŻUŻEL

27.09. W drużynowych mistrzostwach świata jakie odbyły się w Warszawie, Polska zajęła 3. miejsce z 19 punktami a zwyciężyła Anglia mając 37 punktów.

SZACHY

W dniach 8, 9 i 12.09. prasa dość

obszernie odnotowała turniej drużynowy gr.4 ME jaki odbywał się w Aarhus/Jutlandia/, w którym Polska zajęła I.m przed Niemcami Wsch

W dniu 18.09. w kąci szachowym zilustrowano i omówiono jedną z najlepszych partii szachowych rozegraną między Polakiem J.Kostro a Duńczykiem Ole Jakobsen, który odniósł zwycięstwo.

BRYDŻ

26.09. Na ME brydża sportowego, które odbędą się w Atenach/22.11./ zgłosiło się 22 państwa/drużyny męskie/ w tym i Polska oraz Dania /również kobiety/.

JEDNYM ZDANIEM

! Ks.Prof.Dr Józef Grochot wyjechał do Strasburga, by prowadzić wykłady na tamtejszym uniwersytecie.

! Marian Marzyński wyjechał z ramienia TV szwedzkiej do Ghany celem zebrania materiałów do filmu o tym kraju.

! Zbigniew Iwanicki skazany w Danii za uprowadzenie samolotu PLL"LOT" z zapalem uczy się języka angielskiego i francuskiego.

! Uparcie powtarza się twierdzenie, że znaczna grupa uchodźców z Polski jest zainteresowana w stworzeniu polskiej sekcji w duńskiej partii socjaldemokratycznej a nawet komunistycznej, by móc działać przeciw ZSRR.

KSIĄŻKI STARE I NOWE

a/zakup do biblioteki

Carsten Hauch - En polsk familie /Rodzina polska- powieść/na podst. wyd.III z 1893 i 3.t dzieł zebr. z 1874.Wyd.Nordisk Forlag Kjøbenhavn og Kristiania 1904 r.

Zygmunt Krasinski - Den U-guddom melige komedie/Nieboska Komedia/ przełożyła z.org.I.v.Stemann.Wyd. II.H.Hagerup's Forlag Kjøbenhavn 1946 r./ofiarowane do biblioteki/

Else Westh Neuhard i Romana Heltberg - Polsk parlør/Rozmówki polskie/ Borgens Forlag 1967 r.